

можливостей взаємозаміни ЛП та індивідуального вибору лікарського засобу з клінічних та економічних позицій. Кореляційного зв'язку між ціною ЛП та кількістю проданих упаковок не встановлено. В подальшому доцільно дослідити причини, що впливають на рівень продаж окремих ЛП групи ІІІ.

МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ, ВКЛЮЧЕНИХ ДО УНІФІКОВАНОГО КЛІНІЧНОГО ПРОТОКОЛУ, ДЛЯ ЛІКУВАННЯ РАКУ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ В УКРАЇНІ

Косяченко К.Л., Гаврилюк Я.Д.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна
provisor@i.ua, yaroslava.gavrylyuk@gmail.com

Вступ. Однією з найважливіших медико-соціальних проблем в Україні та світі є поширення злоякісних новоутворень населення. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я рак молочної залози (РМЗ) займає друге місце серед всіх онкологічних захворювань у світі, як одне з найпоширеніших, поступаючись за кількістю випадків лише раку легень. У зв'язку з довготривалим та високовартісним лікуванням, фармацевтичне забезпечення вказаної групи хворих потребує залучення значних фінансових ресурсів, що в свою чергу потребує моніторингу українського ринку лікарських засобів (ЛЗ) для лікування РМЗ.

Мета. Проведення маркетингового аналізу ЛЗ для лікування РМЗ, які представлені на фармацевтичному ринку України.

Методики дослідження. Під час дослідження використано методи пошуку, узагальнення даних, математичного та статистичного аналізу. Об'єктами дослідження стали матеріали Уніфікованого клінічного протоколу для лікування РМЗ в Україні, а також дані Державного реєстру ЛЗ України.

Основний матеріал дослідження. Для проведення дослідження нами було проаналізовано ЛЗ, що увійшли до Уніфікованого клінічного протоколу

первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Рак молочної залози», який рекомендовано Наказом МОЗ України №396 від 30.06.2015 р. для розробки в закладах охорони здоров'я локальних протоколів медичної допомоги (клінічних маршрутів пацієнтів). Даний Уніфікований клінічний протокол сформовано на основі оновленої адаптованої клінічної настанови, заснованої на доказовій базі використання ЛЗ. У ньому представлено два переліки схем медикаментозного лікування РМЗ: основний та додатковий. В основному переліку зазначено 15 міжнародних непатентованих назв (МНН) ЛЗ. Станом на грудень 2019 р. в Україні серед обраних груп МНН було зареєстровано 184 торгові назви ЛЗ. Найбільша частка всіх торгових назв належить до таких груп: L01BC05 «Гемцитабін» – 32 ЛЗ (17,4%), L01BC06 «Капецитабін» – 27 (14,7%), M05BA08 «Золедронова кислота» – 27 (14,7%), L01CD01 «Паклітаксел» – 17 (9,2%), L01CD02 «Доцетаксел» – 15 (8,2%), L01BA01 «Метотрексат» – 15 (8,2%). Інші 9 МНН представлені 51 (27,6%) торговою назвою ЛЗ. Як показав аналіз наявних на вітчизняному ринку ЛЗ для лікування РМЗ, їх виробниками постають 42 фірми, з яких 7 (16,7%) вітчизняних та 35 (83,3%) іноземних. Усього на ринку представлено ЛЗ з 18 країн світу. Найбільшу частку вітчизняного ринку займають ЛЗ з таких країн як Велика Британія – 45 найменувань (25%), Україна – 30 (16,3%), Німеччина – 20 (10,9%), Швейцарія – 20 (10,9%), Індія – 17 (9,2%), Австрія – 13 (7,1%). Інші 38 ЛЗ (всього 20,6%) розподілилися між 12 країнами-виробниками. Аналіз розподілу ЛЗ для лікування РМЗ за лікарськими формами показав, що досліджувані препарати випускаються у 8 лікарських формах, таких як концентрат для розчину для інфузій – 74 ЛЗ (40,2%), таблетки – 41 (22,2%), ліофілізат для розчину для інфузій – 27 (14,6%), розчин для ін'єкцій – 17 (9,2%), порошок для приготування розчину для інфузій – 10 (5,3%), розчин для інфузій – 6 (3,2%), порошок ліофілізований для розчину для інфузій – 6 (3,2%) та порошок для розчину для ін'єкцій – 4 (2,1%).

Висновки. Таким чином, ЛЗ для лікування РМЗ представлені 15 МНН і 184 торговими назвами. Результати маркетингового аналізу українського фармацевтичного ринку дозволили виявити його основні характеристики та суттєву імпортозалежність, оскільки більшість препаратів є імпортованими та не мають вітчизняних аналогів, що в свою чергу свідчить про низький рівень фізичної та економічної доступності для вітчизняних споживачів.

РОЛЬ ІНСТРУМЕНТІВ DIGITAL-MАРКЕТИНГУ У ФОРМУВАННІ ІМІДЖУ КЛІЄНТООРІЄНТОВАНОЇ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ КОМПАНІЇ

Сахнацька Н.М., Алекперова Н.В.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна
sakhnatskaya@ukr.net, aliekperova18@gmail.com

Вступ. У сучасному світі майже всі сфери нашого життя проходять через етап діджиталізації. Кожен з нас усе частіше шукає інформацію, робить покупки та просто проводить вільний час у мережі Інтернет. Фармацевтична сфера не є винятком, адже охоплює важливу складову нашого життя – здоров'я. Перед візитом до аптеки, близько третини пацієнтів спочатку шукають інформацію про лікарський засіб та особливості його застосування в Інтернеті. За даними дослідження холдингу Factum Group Ukraine, інтернетом регулярно користуються 71% українців (22,96 млн.). Саме тому маркетологам фармацевтичних компаній важливо сформувати підхід до потенційних клієнтів, застосовуючи при цьому сучасні інструменти digital-маркетингу. З урахуванням популяризації інформаційних технологій, формування іміджу компанії в мережі переважає над традиційними концепціями маркетингу. За результатами спільного дослідження Capgemini Consulting і MIT Center for Digital Business відомо, що застосування компаніями всіх цифрових каналів для взаємодії з клієнтами підвищує прибуток приблизно на 26 % порівняно з організаціями, які використовують